

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Το τελευταίο τεύχος (αρ. 132/2018) της *Κοινωνικής Εργασίας* αυτής της χρονιάς περιλαμβάνει τρεις έρευνες για θέματα που κατά καιρούς απασχολούν την επικαιρότητα, και για τα οποία οφείλουν να είναι ενημερωμένοι και να λαμβάνουν υπόψη στην εργασία και στις αποφάσεις τους τόσο οι κοινωνικοί επιστήμονες όσο και οι κοινωνικοί φορείς και το κράτος.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα των ομοφυλόφιλων εν γένει ατόμων απασχολούν όλο και περισσότερο τα κράτη, τους αρμόδιους φορείς και τις κοινωνίες προς τη θετική, πιστεύουμε, κατεύθυνση της αναγνώρισης των δικαιωμάτων τους και της ενημέρωσης και αποδοχής τους από τις κοινωνίες. Ασφαλώς, υπάρχει πολύς δρόμος ακόμα. Σ' αυτό το θέμα αναφέρεται η μελέτη της ομοφοβίας στην Ελλάδα της κρίσης της κλινικής κοινωνικής λειτουργού Ευπραξίας Ντελή και του καθηγητή Κοινωνικής Εργασίας Χαράλαμπου Πουλόπουλου. Κατά τους συγγραφείς, η μελέτη τους αναδεικνύει την ομοφοβία *"ως μια πολύπλοκη, καταπιεστική κοινωνική κατασκευή....."* που *"οδηγεί τα ομοφυλόφιλα άτομα στη θυματοποίηση και στον κοινωνικό αποκλεισμό"*. Μέσα από συνεντεύξεις με τα δώδεκα (12) άτομα του δείγματος της μελέτης, εξετάζονται οι παράγοντες που συμβάλλουν στις ομοφοβικές αντιδράσεις της κοινωνίας, η συναισθηματική απόκριση των ατόμων του δείγματος στα ομοφοβικά βιώματα, - π.χ. ο χρόνιος φόβος της αποκάλυψης της σεξουαλικής ταυτότητας στην οικογένεια ή στο εργασιακό περιβάλλον -, οι θεσμικές διακρίσεις, οι επιπτώσεις της ομοφοβίας στα άτομα αυτά: σωματική βία, λεκτική κακοποίηση και εκφοβισμός, δημόσιος εξευτελισμός. Οι συγγραφείς καταλήγουν με προτάσεις για την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των ομοφυλόφιλων ατόμων.

Αν και οι αρνητικές επιπτώσεις της ιδρυματικής ζωής στα παιδιά έχουν επισημανθεί προ πολλού και μελετηθεί επί μακρόν, οι μακροχρόνιες επιπτώσεις της ιδρυματικής κακοποίησης κατά την παιδική ηλικία δεν έχουν ερευνηθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα, όπως αναφέρουν στο σχετικό άρθρο τους ο ψυχίατρος Γιώργος Νικολαΐδης, η κλινική ψυχολόγος Γεωργία Παναγοπούλου και η ψυχολόγος-εγκληματολόγος Μαρία Ψαρράκου. Οι συγγραφείς διερεύνησαν το θέμα τους καταγράφοντας τις αφηγήσεις 20 ενηλίκων, θυμάτων ιδρυματικής κακοποίησης κατά την παιδική τους ηλικία, τις εμπειρίες 100 επαγγελματιών παιδικής

προστασίας και ψυχοκοινωνικής μέριμνας, καθώς και τις απόψεις 20 λειτουργών από τον χώρο της Δικαιοσύνης. Σύμφωνα με τα ευρήματα, τα άτομα που είχαν ζήσει σε ιδρύματα ανέφεραν σωματικές, κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις, οι επαγγελματίες του χώρου αισθάνονταν επαγγελματικά εξουθενωμένοι χωρίς υποστηρικτικές δομές, οι λειτουργοί της Δικαιοσύνης θεώρησαν το θεσμικό πλαίσιο επαρκές, αλλά πρότειναν ειδική νομοθεσία για την ιδρυματική κακοποίηση, έμφαση στην πρόληψη και τους ελέγχους και δημιουργία ενιαίου πλαισίου κανόνων λειτουργίας για όλα τα ιδρύματα. Οι συγγραφείς καταλήγουν ότι *"το σύστημα παιδικής προστασίας στη χώρα μας είναι εν γένει κακοποιητικό, καθώς δεν διασφαλίζεται η λειτουργία των ιδρυμάτων σύμφωνα με αποδεκτά πρότυπα και καλές πρακτικές"*.

Η στρόφη πολλών γυναικών, κυρίως στις δυτικές χώρες, στην καισαρική τομή χωρίς να κρίνεται πάντοτε αναγκαία είναι γεγονός. Το ίδιο συμβαίνει και στην Ελλάδα. Ποια είναι όμως τα αίτια αυτής της τάσης στη χώρα μας και οι ενδεχόμενες συνέπειες; Τις εμπειρίες και απόψεις 15 γυναικών επί του θέματος παραθέτουν στο άρθρο τους οι κοινωνικοί λειτουργοί Μαρία Αβράτογλου, Μπισόλα Αναστασία, Μαρία Νικολάου και ο επίκουρος καθηγητής Εμμανουήλ Προκοπάκης. Με την επιφύλαξη του μικρού δείγματος, από την ποιοτική αυτή μελέτη φαίνεται ότι η ιατροκοποίηση του τοκετού και η επιρροή και οι συμβουλές του ιατρικού προσωπικού επηρεάζουν τις γυναίκες, αλλά και οι ίδιες επιλέγουν την καισαρική τομή ως ανώδυνη και ασφαλή. Παρόλ' αυτά, η πλειονότητα των γυναικών του δείγματος της μελέτης προτείνει τον φυσιολογικό τοκετό ως *"μία όμορφη, ανεκτίμητη εμπειρία και μη επεμβατική μέθοδο"*, και την καισαρική τομή αναγκαία προκειμένου να διασφαλισθούν η υγεία και η ζωή της μητέρας και του νεογνού.

Η Συντακτική Επιτροπή